

roč. III
č.3

NOVINKY PRO FARNÍ RODINKY

I.- Iz 62, 1-5
II.- 1Kor 12,4-11
E – Jan 2,1-11

farností Dlouhá Loučka, Šumvald a Paseka

Neděle 17. ledna 2016

2. neděle v mezidobí

Ž 96 Vypravujte mezi všemi národy o Hospodinových divech.

**DNES SLYŠÍME V EVANGELIU PŘÍBĚH
O SVATBĚ V KÁNI GALILEJSKÉ.**

Proč si při této příležitosti nepřiblížit, velmi obecně, obřad manželské svátosti? Svatební obřad, především novomanželské požehnání se jako duha klene nad celým jejich soužitím. Svatební obřad je úchvatná lekce o podstatě křesťanského manželství; vybízí k dalšímu rozvoji, především pravidelnou účastí na svátosti oltářní. Konkrétní podoba obřadu se dá výrazně přizpůsobit.

Vrcholem slavení manželské svátosti není dvojitě ano, ani předávání prstýnků. Nejvlastnějším, nejstarobylejším a nejdůležitějším je požehnání a jeho zasazení do mše. Mešní obřad bývá přirovnáván k zasnubní hostině, během níž ženich Kristus své Církvi předává vzácný prstýnek. Tento prsten Kristus vytepal na kovadlině kříže. Skladba každé mše je čtyřčlenná: vstupní obřady, bohoslužba slova, bohoslužba oběti a závěrečné obřady. Vlastní svatební ritus se odehrává na závěr bohoslužby slova a po modlitbě Páně. Zaměříme se dnes jen na část první. Kněz snoubence buď vyčká u oltáře, nebo jim vyjde vstříc ku bráně kostela. Jaký je smysl vstupního průvodu? Nejde o módní přehlídku, při níž se tají dech zúčast-

něným (*Jak krásná nevěstinka!*), nýbrž o přiblížování se k oltáři. Nastávající manželé krácejí ke Kristu, který je k sobě přivedl a nyní je konečně spojí. Nevěsta s ženichem přistupují, aby tloukli jako Mojžíš do oné duchovní skály a čerpali Boží milost, tu potřebnou vláhu, do společného života. V našich končinách přivádí ženicha matka, u oltáře jej však opouští. Na závěr průvodu přistoupí nevěsta v doprovodu otce, který se rovněž odebere na své místo. Nová rodina začíná. Od tohoto okamžiku si novomanželé ponosou tíhu zodpovědnosti sami. Kněz snoubence uvítá „lidsky“, aby navodil prostředí bratrství a současně duchovnosti. Jedinečný odstín udávají každé mši, i té svatební, biblické úryvky. Povolání k manželství vlastně vyrašilo při poslechu Božího slova. Proto nepokládám za šťastné, pokud při manželském obřadu jsou čtení svěřována samotným snoubencům. Jejich poslání při tomto obřadu je odlišné: Naslouchají a radostně odpovídají. Posvátné texty hlásané při svatebním obřadu jsou, v ideálním případě, shrnutím celé životní poutě a zároveň lampičkou, která novomanželům bude svítit

na cestu v novém životním stavu. Aleluja před evangeliem slouží jako jásavé zvolání doprovázející příchod Vzkříšeného do liturgického shromáždění. Během tohoto zpěvu bere pověřený jáhen (či sám kněz) do rukou evangeliář z oltáře a odtamtud přechází k ambonu, někdy za doprovodu svěc a kadidla, božských atributů. V těch několika krůčcích se odvíjejí před našima očima celé dějiny spásy od starozákonních patriarchů a proroků až k uzavření „smlouvy nové a věčné“. Zároveň tento průvod ukazuje křesťanským manželům, jakými úskalími procházel jejich vztah, dokud nedospěl ke svátostnému vyústění. Evangelní úryvek vždy tvoří korunu bohoslužby slova. V něm nám zaznívá hlas samotného zmrtvýchvstalého Krista! Ambon připomíná prázdnou hrobku, kterou ke Kristově pohřbu věnoval Josef z Arimatie (Mt 27,60), čtoucí jáhen (či kněz) anděla v bělostné říze zvěstujícího: „*Není tu. Byl vzkříšen.*“ Při četbě evangelia se nevěsta s ženichem dozvídají, co vzkříšený Kristus říká do jejich manželství.

Po kázání nastává samotný svatební obřad. Oddávající se snoubenců táže: „*Jene a Marie, rozhodli jste se uzavřít manželství. – Chcete si slíbit lásku, úctu a věrnost. Ptám se vás před církví a před Bohem: Zavazujete se k tomu opravdu na celý život? Chcete založit rodinu. (...) Přijmete děti od Boha ochotně a budete je vychovávat podle Božího zákona?*“ Tato poslední otázka může být, např. s ohledem na stáří manželů, vynechána. Tím se ale nikterak neumenšuje jeden z podstatných rozměrů manželství. Nejsou tyto otázky zbytečné? Vždyť snoubenci už dávno prošli vhodnou přípravou na manželství a měli by si vše uvědomovat. V tomto případě se nejedná o další ponaučení, nýbrž o vyznání a jeho slavnostní přijetí přede všemi.

Vzájemný souhlas se objevuje v bohoslužebných knihách teprve ve 12. století. Redaktoři českých obřadů dávají snoubencům na výběr dvě nádherné formule; zaposlou-

chejme se do té méně známé: „Druhá: Já, **N.**, odevzdávám se tobě, **N.** a přijímám tě za manželku. Slibuji ti věrnost v časech dobrých i zlých, ve zdraví i nemoci, v hojnosti i nedostatku. Chci tě milovat a ctít po celý svůj život, dokud nás smrt nerozdělí.“ Ženich a nevěsta si při manželskému slibu podají pravou ruku. Tento rituální prvek původně vůbec nepatřil ke svatbě, nýbrž k zásnubám. Právě v tomto okamžiku se dobře ukazuje role kněžské přítomnosti při svatebním obřadu. Připomíná notáře a v jistém smyslu vystupuje jako otec rodiny. Stvrzuje, co jeho duchovní děti právě vykonaly. Může přitom pronést tuto slohově i obsahově vybroušenou skladbu: „*Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův, ten, který už první dvojici lidí spojil manželstvím, ať skrze Krista posiluje, co jste si právě před církví slíbili, a ať vám žehná. (...)*“ Ženich a nevěsta se ve světle této skladby staví do nekončící řady manželských dvojic od stvoření člověka. Kněz dále vyzve přítomné shromáždění: „*Dobrořečme Pánu.*“ a ono odpoví „*Bohu díky.*“

Novomanželé si vzájemně předávají prsteny. V naší dnešní kultuře jde o naprosto běžnou, skoro bych řekl neodmyslitelnou součást svatebního ritu. Předání prstýnků však nebylo původně žádným svatebním obřadem, nýbrž typickou součástí římských zásnub. Na jaký prst se klenot navlékal? Ve starém Římě na levou ruku. Panovalo totiž mezi anatomy přesvědčení, že z prsteníčku levé ruky vede přímý nerv až do srdce. V Galii, germánských zemích a zemích ovlivněných jejich kulturou se prsten navlékal na pravý prsteníček. A jak je tomu u nás? Dnešní obřad závazně nestanoví správnou ruku. Zaujalo mě, že svatební prstýnek v Německu a Rakousku bývá právě tím zásnubním. Při svatebním obřadu se pak jednoduše přemísťuje z levého prsteníčku na pravý. Zdůrazňuje se tak přirozená spojitost zásnub a svatby, jedno rychleji či pozvolna má směřovat k druhému. Prstýnky přecháze-

jí do vpravdě svatebních obřadů až v 9. století. Ženich předával při této ryze rodinné slavnosti své nevěstě závdavek. Dával tím najevo, že si tuto dívku ve stanovenou dobu převede do svého domu. Je to část jejich budoucí domácnosti. Zároveň zde hrála klíčovou roli i symbolika pohlaví: Zatímco snoubenec si vyvolenou bere, snoubenka jen přijímá dar a potažmo nastávajícího ženicha. Nezapomínejme, že ženich zrcadlí v křesťanském manželství Krista hlavu, zatímco nevěsta církve. Oba současně pak mají odrážet obraz Boží, jak říká kniha Genesis ve druhé kapitole. Jaký smysl má tedy v dnešních obřadech, ve 21. století, vzájemné navlékání prstýnků? Vytušíme to z formule, která může daný úkon doprovázet. „*Marie, přijmi tento prsten na znamení mé věrnosti a lásky. Ve jménu Otce i Syna i Duchu svatého.*“ Slovo projasnilo čin; prstýnky vyjadřují věrnost a lásku. Identickou formuli říkají oba novomanželé. Klasická forma prstenů je zřejmě prostý kroužek (*anulus*).

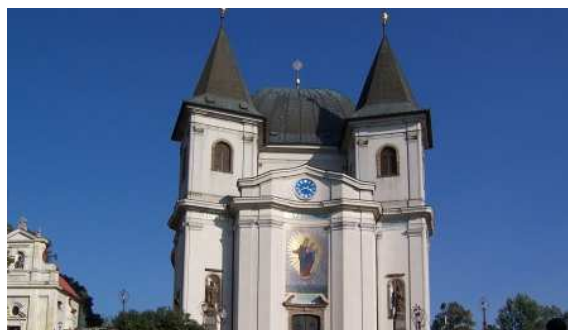
V pohanském Římě posílal snoubenec své milé zásnubní prstýnek ve tvaru malého hada, což dokládá i etymologie slova *anulus* od *anis*. Prstýnky se dnes žehnají a mohou se kropit svěcenou vodou. Můžeme je řadit mezi běžné svátostiny. Žehnání prstýnků se v německém rituálu konalo ještě před samotným vzájemným slibem. Po slibu bezprostředně následovalo předání prstýnků, tedy viditelné potvrzení slibu. V konečné verzi českých *Svatebních obřadů* se upřednostnila praxe římská: Prstýnky jsou žehnány až po vzájemném souhlasu.

Přímluvy jsou v českém vydání překvapivě sestaveny vzestupně, od novomanželů po ty nejobecnější přímluvy jako mír ve světě. Na manželství tajemně závisí prospěch a blaho světa, nejde o privátní instituci. Novomanželům se na prním místě vyprošuje víra, naděje a láska.

S novomanželským polibkem se v prvním latinském vydání *Svatebních obřadů* nepočítalo. V české verzi se však tento drobný ob-

řad objevuje. Nezní to komicky, když nazýváme polibek obřadem? Nikoliv, pokud nechápeme bohoslužbu jako sakrální ostrov uprostřed profánního světa. S trochou vědomého snažení se nám podaří vnímat každý nepatrný posunek, který vykonáme v rodinné svatyni, jako obřad. Mezi životem a obřadem by měla být shoda.

otec Pavel

DUCHOVNÍ CVIČENÍ NA SVATÉM HOSTÝNĚ 1/2016

22. - 24.01. DO, Sr. Siarda Ludmila Trochová OPraem - *Zakusit Boží milosrdnou lásku*

29. - 31.01. Víkend pro ženy, manželé Smékalovi - *Jak nám naše představy brání prožít přítomnost*

01.02. - 01.03. Ignaciánské DC, P. R. Greisiger

16.02. - 20.02. Ignaciánské exercicie - P. František Lízna SJ - *Pociťovat zranění srdce s Ježíšem zraňovaným*

14.03. - 19.03. DC, P. Richard Greisiger SJ

26.04. - 30.04. Ignaciánské exercicie – P. František Lízna SJ - *Pociťovat velkou radost s Kristem vzkříšeným*

13.05. - 15.05. DO pro seniory, P. Stanislav Peroutka SJ

7.6. - 11.6. Ignaciánské exercicie, P. Josef Čunek SJ

8.5. - 13.5. DO s P. J. Pleskačem, řecko-katolickým knězem - *Vnitřní uzdravení.*

www.hostyn.cz

FARNÍ OHLÁŠKY

SPOLEČNÉ

* Od 18. do 25. ledna 2016 probíhá týden modliteb za jednotu křesťanů. My se do něho zapojíme s malým zpožděním, až začátkem února.

ŠUMVALD

* O svátku Křtu Páně, v neděli 10. ledna 2016, se při mši svaté vybralo celkem 1.000 Kč. Pán Bůh zaplat'!

PASEKA

* O svátku Křtu Páně, v neděli 10. ledna 2016, se při mši svaté vybralo celkem 795 Kč. Pán Bůh zaplat'!

DLOUHÁ LOUČKA

* O svátku Křtu Páně, v neděli 10. ledna 2016, se při mši svaté vybralo celkem 820 Kč. Pán Bůh zaplat'!

* Na základě zákona 428/2012Sb. (o částečném nárovnání církve a státu...) byla naší farnosti vrácena orná půda o celkové výměře 13 ha.

17.01. neděle	2. neděle v liturgickém mezidobí	Dl. Loučka	7:45	Za + P. Wariše.
		Šumvald	9:30	Za + paní Ludmilu Ticháčkovou a jejího manžela.
		Paseka	11:00	Za farníky.
18.01. pondělí	památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů	Dlouhá Loučka	17:00	
19.01. úterý	úterý 2. týdne v liturgickém mezidobí			
20.01. středa	středa 2. týdne v liturgickém mezidobí	Šumvald	16:00	
21.01. čtvrtek	památka sv. Anežky Římské, panny a mučnice	Dlouhá Loučka	15:30 -16:30	<i>výstav velebné svátosti, tichá adorace, nešpory, svátostné požehnání</i>
			16:30	<i>svatý růženec – tajemství světla</i>
			17:00	<i>mše sv.</i>
22.01. pátek	památka sv. Vincence, jáhna a mučedníka	Paseka	16:00	
23.01. sobota	sobota 2. týdne v liturgickém mezidobí	Sanatorium- Paseka	12:30	
24.01. neděle	3. neděle v liturgickém mezidobí	Dl. Loučka	7:45	Za farníky.
		Šumvald	9:30	Za Františka a Marii Dubové a tři syny.
		Paseka	11:00	Na poděkování za přijatá dobrodiní a za Gabrielu Černou.

Vydáno, za přispění Obce Šumvald, pro vnitřní potřebu ŘKF Dlouhá Loučka, Šumvald, Paseka. 75 výtisků.

Za obsah příspěvků odpovídají autoři.

P. Pavel Hödl, Šumvaldská 53, 783 86 Dl. Loučka, mob. 731 626 519, tel: 585 037 084,

e-mail: fadlouhaloucka@ado.cz, web: <http://www.farnost.sumvald.cz>